

**МОНГОЛ УЛСЫГ 2021-2025 ОНД ХӨГЖҮҮЛЭХ  
ТАВАН ЖИЛИЙН ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТЭД ХИЙСЭН  
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАНИЛЦУУЛГА**

2022 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдөр

**НЭГ. ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ЗОРИЛГО**

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго нь Улсын Их Хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоолоор батлагдсан Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар тусгагдсан зорилт, арга хэмжээг шалгуур үзүүлэлт тус бүрээр хяналтад авч, гүйцэтгэлийн хүрсэн түвшинг зорилтот түвшинтэй нь харьцуулан үр дүнг үнэлэх, төлөвлөлт, биелэлт болон хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаа нь үр дүнтэй байсан эсэхэд чанарын үнэлгээ хийх, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах, төлөвлөсөн зорилт, арга хэмжээг бүрэн биелүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

**ХОЁР. ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ АРГА ЗҮЙ**

Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийн явцад хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийхдээ Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль, “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”-ийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшин, Засгийн газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт болон Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ыг удирдлага болгов.

**ГУРАВ. ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮР ДҮН**

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний 2 зорилго, 3 зорилтын 4 арга хэмжээний хэрэгжилтийн явц 70.0 хувиар үнэлэгдэв. Эдгээр зорилт, арга хэмжээнүүд нь 2021 онд “тодорхой үр дүнд хүрсэн” буюу 70 хувийн хэрэгжилттэй байна.

Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн  
үндсэн чиглэлийн хэрэгжилтэд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний нэгтгэл

№	Арга хэмжээ	Тайлбар	Үнэлгээ (хувь)
Зорилго 4. Эдийн засгийн тогтвортой өсөлт иргэн бүрдээ хүрсэн, дундаж давхарга нэмэгдэж, ядуурал буурсан, эдийн засгийн хөгжлийн бодлогын суурийг бүрдүүлж, нефть, шатахууны дотоодын хэрэгцээг өөрсдөө хангадаг, экспорт эрчимжсэн, хөрөнгө оруулалт, хуримтлалын чадавхаа дээшлүүлсэн улс болно.			
Зорилт 4.2. Эдийн засгийн бүтцийн шинэчлэлийг эхлүүлж, өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэн, экспортод чиглэсэн хүнд, хөнгөн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлнэ:			
1.	Арга хэмжээ 4.2.1. хариуцлагатай уул уурхайг хөгжүүлж, боловсруулалтын түвшин нэмэгдүүлнэ.	тодорхой үр дүнд хүрсэн	70.0
2.	Арга хэмжээ 4.2.11. эрдэс баялгийн экспортын зонхилох хувийг эзэлж байгаа нүүрс, зэсийн баяжмал, төмрийн хүдэр, түүхий нефть зэргийг нэмүү өртөг, үнэ цэнэ шингээн боловсруулж, экспортлох хүрээнд нүүрс-химийн, зэсийн баяжмалын, төмөрлөгийн зэрэг хүнд үйлдвэрийн бүтээн		70

	байгуулалтыг нэн яаралтай эхлүүлж, ашиглалтад оруулах, түүнд шаардлагатай дэд бүтэц болох төмөр зам, ус, эрчим хүчний төслүүдийг хэрэгжүүлнэ.		
Зорилт 4.6. Баялгийн сан байгуулж, санхүүгийн үр ашигтай төсөл хөтөлбөрүүдэд хөрөнгө оруулалт хийнэ:			
3.	Арга хэмжээ 4.6.1. хөрөнгийн удирдлагыг нэгдсэн бодлогоор хэрэгжүүлэх, санхүүгийн үр ашигтай төсөл, хөтөлбөрүүдийг санхүүжүүлэн дэмжих, хөрөнгийн хуримтлалыг бий болгох тогтолцоог бүрдүүлж, хөгжүүлсэн байна.	тодорхой үр дүнд хүрсэн	70
Зорилго 6. Хүрээлэн байгаа орчны бохирдол, доройтлыг бууруулах, байгалийн баялгийг зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, байгальд ээлтэй дэвшилтэт ногоон технологи нэвтрүүлж уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах, дасан зохицох бодлогыг хэрэгжүүлж хүн амын эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг хангана.			
Зорилт 6.2. Байгаль орчныг хамгаалах, нөөцийг зохистой ашиглах, шинжлэх ухааны үндэслэлтэй бодлого хэрэгжүүлж, доройтсон орчныг нөхөн сэргээж нөөцийн хомсдолыг бууруулах, ашиглалтын нөөц бий болгоно:			
4.	Арга хэмжээ 6.2.4. хүчтэй, нэн хүчтэй зэрэглэлээр доройтсон газрыг 22.9 хувиас нэмэгдүүлэхгүй тогтоон барьж, уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн 8000 га талбайд нөхөн сэргээлт хийнэ.	тодорхой үр дүнд хүрсэн	70
Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн хэрэгжилтийн явцын үнэлгээний дүн		70.0	

## ДӨРӨВ. ДҮГНЭЛТ

1. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 4.1.8. дахь заалтад Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр нь Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогод тусгагдсан зорилго, зорилтод нийцсэн, Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн төлөвлөлтийн баримт бичиг байна гэж заасан. Үүний дагуу Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийн явцыг Монгол Улсын засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөтэй уялдуулж хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийсэн.
2. “Эрдэс баялгийн экспортын зонхилох хувийг эзэлж байгаа нүүрс, зэсийн баяжмал, төмрийн хүдэр, түүхий нефть зэргийг нэмүү өртөг, үнэ цэнэ шингээн боловсруулж, экспортлох хүрээнд нүүрс-химийн, зэсийн баяжмалын, төмөрлөгийн зэрэг хүнд үйлдвэрийн бүтээн байгуулалтыг нэн яаралтай эхлүүлж, ашиглалтад оруулах, түүнд шаардлагатай дэд бүтэц болох төмөр зам, ус, эрчим хүчний төслүүдийг хэрэгжүүлнэ” арга хэмжээнд Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд туссан төсөл, хөтөлбөрүүдийг хамруулж тайлагнасан.
3. Зорилт, арга хэмжээний суурь болон зорилтот түвшинг “Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшин”-д заасны дагуу “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.2. дахь заалтын аргачлалын дагуу тооцсон болно.
4. “Хүчтэй, нэн хүчтэй зэрэглэлээр доройтсон газрыг 22.9 хувиас нэмэгдүүлэхгүй тогтоон барьж, уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн 8000 га талбайд

нөхөн сэргээлт хийнэ” арга хэмжээний хүрсэн түвшин тодорхойгүй байна. Учир нь Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48.1.2 дахь заалтын дагуу уулын ажлын жилийн тайланг төрийн захиргааны байгууллагаас баталсан зааврын дагуу дараа оны 02 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор гаргаж тайлагнадаг.

5. Зорилтот түвшинд хүрээгүй арга хэмжээнүүдийг үр дүнтэй болгох зорилгоор холбогдох газрууд хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагаа нь үр дүнтэй байсан эсэхэд үнэлгээ өгч, санал, төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлэх нь зүйтэй юм.

#### ТАВ. САНАЛ, ЗӨВЛӨМЖ

1. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 6.7.1.а.-д урт хугацааны хөгжлийн бодлогын зорилго, зорилтыг хэрэгжүүлэх хүрээнд нөөцөд суурилан боловсруулсан, санхүүгийн эх үүсвэрийг нарийвчлан тусгасан үйл ажиллагаа, тоон болон чанарын шалгуур үзүүлэлтээр хэмжигдэх тухайн таван жилд хэрэгжүүлэх эрэмбэ дараалал бүхий арга хэмжээ байх гэж заасан. Үүний дагуу “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”-ийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулж батлуулах,
2. Холбогдох нэгжүүд зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийн явцыг тайлагнахдаа тайлант хугацаанд хийж гүйцэтгэсэн ажлыг товч бөгөөд тодорхой бичиж, зорилтот түвшинд хүрсэн эсэх, хүрээгүй бол шалтгааныг бичиж хэвших,
3. Холбогдох нэгжүүд биелэлт гаргахдаа Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд тусгасан зорилго, зорилт, хүрэх үр дүн нь Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 6.2, 6.5-д заасан урт, дунд хугацааны баримт бичгийн зорилго, зорилт хүрэх үр дүнгийн хэдэн хувьд хүрснийг зорилт тус бүрээр тайлагнаж хэвших.

Хянасан:  
ХШҮДАГ-ын дарга



Ц.Одхүү

Үнэлгээ хийж дүгнэлт зөвлөмж гаргасан;  
ХШҮДАГ-ын мэргэжилтэн *Ж.Энхсайхан* Ж.Энхсайхан

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМНЫ  
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР

**МОНГОЛ УЛСЫГ 2021-2025 ОНД ХӨГЖҮҮЛЭХ ТАВАН ЖИЛИЙН ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТЭД  
ХИЙСЭН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ**

№	Зорилго, зорилт, арга хэмжээ	Төсөв (сая төгрөг)		Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин		Зорилтот түвшин		Хэрэгжилт	Хүрсэн түвшин буюу гүйцэтгэлийн хувь	Хүрээгүй шалтгаан нөхцөлийн тайлбар
		төсөвлөсөн	гүйцэтгэл		он	түвшин	он	түвшин			
Зорилго 4. Эдийн засгийн тогтвортой өсөлт иргэн бүрдээ хүрсэн, дундаж давхарга нэмэгдэж, ядуурал буурсан, эдийн засгийн хөгжлийн бодлогын суурийг бүрдүүлж, нефть, шатахууны дотоодын хэрэгцээг өөрсдөө хангадаг, экспорт эрчимжсэн, хөрөнгө оруулалт, хуримтлалын чадавхаа дээшлүүлсэн улс болно.											
Зорилт 4.2. Эдийн засгийн бүтцийн шинэчлэлийг эхлүүлж, өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлэн, экспортод чиглэсэн хүнд, хөнгөн үйлдвэрлэлийг хөгжүүлнэ:											
1.	Арга хэмжээ 4.2.1. хариуцлагатай уул уурхайг хөгжүүлж, боловсруулалтын түвшинг нэмэгдүүлнэ.	-	-	-	2020	-	2021	-	УУХҮСайдын 2020.12.25-ны өдрийн А-332 дугаар тушаалаар Ашигт малтмалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн холбогдох судалгааг хийх, хуулийн төслийн үзэл баримтлал, хуулийн төслийг боловсруулах үүрэг бүхий Ажлын хэсгийг байгуулсан. Ажлын хэсэг Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.6-д “хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаврыг үнэлэх аргачлал”, Үндсэн хуулийн нэмэлт, өөрчлөлттэй холбоотой болон бусад судалгааны тайлан, Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1-д заасны дагуу Ашигт малтмалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл, хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг эцэслэн боловсруулсан. Ашигт малтмалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгыг ашигт малтмалыг хайгуулын шатнаас уурхайн хаалт хүртэлх үе шатанд нээлттэй, хяналттай байх бодлогыг шингээсэн, байгаль орчин, орон нутаг болон иргэдийн оролцоог тодорхой зааж, хариуцлагатай, нээлттэй, үр өгөөжтэй, тогтвортой байх өөрийн болон гадаад орнуудын сайн туршлагад суурилсан, салбарын шинэчлэлийн бодлогын суурь бичиг баримтын хүрээнд боловсруулсан. Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2021 оны эхний 7 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 10.8 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 2.6 (32.4%) их наяд төгрөгөөр өссөн дүнтэй байна. Үүнд уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэл 1.9 (34.5%) их наяд төгрөг, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэл 649.6 (34.8%) тэрбум төгрөгөөр өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна. Тухайлбал, катодын зэс, нүүрсэн шахмал түлш, металл бэлдэц болон баяжуулсан нүүрсний үйлдвэрлэл өссөн байна.	70	

2.	<p>Арга хэмжээ 4.2.11. эрдэс баялгийн экспортын зонхилох хувийг эзэлж байгаа нүүрс, зэсийн баяжмал, төмрийн хүдэр, түүхий нефть зэргийг нэмүү өртөг, үнэ цэнэ шингээн боловсруулж, экспортлох хүрээнд нүүрс-химийн, зэсийн баяжмалын, төмөрлөгийн зэрэг хүнд үйлдвэрийн бүтээн байгуулалтыг нэн яаралтай эхлүүлж, ашиглалтад оруулах, түүнд шаардлагатай дэд бүтэц болох төмөр зам, ус, эрчим хүчний төслүүдийг хэрэгжүүлнэ.</p>	369,317.30	322,939.30	<p>“Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын ил уурхай, баяжуулах үйлдвэр, засвар механикийн заводод өргөтгөл, шинэчлэлийг хийж, үйлдвэрлэлийн хүчин чадал, өгөөжийг нэмэгдүүлэх төслийн гүйцэтгэлийн хувь</p>	2020	-	2021	-	<p>2021.12.30-ны өдрийн байдлаар “Эрдэнэт Үйлдвэр” ТӨҮГ-ын хүдрийн ил уурхайд мөчлөгт урсгалт тээврийн технологи нэвтрүүлэх ажлын явц 75%-д, эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэрийн бүтээн байгуулалтын ажил 90%-д, баяжуулах үйлдвэрийн өргөтгөл, шинэчлэлийн ажил 82.5%-д, засварын механикийн заводын өргөтгөл шинэчлэлийн ажил 30%-д хүрсэн. “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын ил уурхай, баяжуулах үйлдвэр, засвар механикийн заводод өргөтгөл, шинэчлэл хийх ажлын гүйцэтгэл 69.4%-тай байна.</p>	70	
		772,590.50	316,731.0	<p>Тавантолгойн нүүрсний бүлэг ордод технологийн шинэчлэл хийж, олборлолтыг төслийн хүчин чадалд хүргэх, нүүрс баяжуулах үйлдвэрийг ашиглалтад оруулах төслийн гүйцэтгэлийн хувь</p>	2020	-	2021	-	<p>ЭБМЗ-ийн 2021.04.01-ний өдрийн өргөтгөсөн хуралдаанаар нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн ТЭЗҮ-ийг хэлэлцэж хүлээн авсан. Тавантолгойн нүүрс баяжуулах үйлдвэрийг 2021 оны гуравдугаар улиралд багтаан барьж эхлүүлэх арга хэмжээний тухай тогтоолын төслийг боловсруулж, Засгийн газрын 2021.04.28-ны өдрийн 113 дугаар тогтоолоор батлуулсан. Гүний усны ордоос Тавантолгой уурхай хүртэл 70 км шугам хоолой татах трассыг баталгаажуулан Өмнөговь аймгийн Засаг дарга захирамж гаргасан. Тус усан хангамжийн системийг цахилгаанаар хангах техникийн нөхцөлийг ЭХЯ болон Өмнөд бүсийн цахилгаан түгээх сүлжээ ТӨХК-аар гаргуулсан. Ус хангамжийн системийн зураг төсөл боловсруулах ажил дууссан. Баталгаажуулах гарын үсэг зурах, экспертизээр хянуулах шатанд хүлээгдэж байна. Зураг төсөл, холбогдох шийдвэр гаргах ажлууд 95%-тай. Тавантолгойн нүүрс ачих логистикийн төв /салбар төмөр зам, ачих байгууламж/-барилга байгууламжийг барьж байгуулах ажлын ТЭЗҮ, зураг төслийг боловсруулах, хянан баталгаажуулж, барих тухай Засгийн газрын тогтоолын төслийг боловсруулж, Засгийн газрын 2021.04.07-ны өдрийн 89 дүгээр тогтоолоор батлуулсан. Засгийн газрын 2021.04.28-ны өдөр Нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн бүтээн байгуулалтын тухай 113 дугаар тогтоол батлагдсан бөгөөд уг тогтоолд Тавантолгойн ордод түшиглэсэн нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн</p>	70	

								<p>бүтээн байгуулалтын ажлыг ТЭЗҮ-ийн дагуу 2021 оны III улиралд багтаан эхлүүлж, 2023 онд ашиглалтад оруулахыг УУХҮСайд болон “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК-ийн ТУЗ-д даалгасан. Нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн барилгын зураг төсөв боловсруулах, барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах 956,447,866,100 төгрөгийн өртөг бүхий тендерийг 2021.11.15-ны өдөр дахин зарласан бөгөөд 2021.12.15-ны өдөр хааж, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулна.</p> <p>Засгийн газрын 2021.07.02-ны өдрийн 185 дугаар тогтоолоор хилийн боомт, улсын хилийн бүс, зурвас газруудад чингэлэгт тээврийн терминал байгуулах үүргийг холбогдох албан тушаалтнуудад даалгасан. Энэ хүрээнд Гашуунсухайт боомтод 30 га талбайд чингэлэгт тээврийн терминал байгуулах ажлыг “Энержи ресурс” ХХК, “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК, “Тавантолгой” ХК-иудын хөрөнгөөр гүйцэтгэж, 2021.09.20-ны өдөр Улсын комиссод хүлээлгэн өгч, улмаар 2021.10.03-ны өдөр “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК, “Энержи ресурс” ХХК, “Тавантолгой” ХК-иуд бүтээн байгуулалт, санхүүжилтийн гэрээг байгуулсан. “Эрдэнэс Тавантолгой” ХК, “Энержи ресурс” ХХК, “Тавантолгой” ХК-д тус бүр дотооддоо терминалыг ашиглах албыг байгуулсан. Шивээхүрэн боомтод 11.6 га талбайд чингэлэгт тээврийн терминал байгуулах ажлыг “Монголын алт (МАК)” ХХК, “Саусгоби сэндс” ХХК, “Хүрэн толгой коал майнинг” ХХК, “Өсөх зоос” ХХК, “Жавхлант орд” ХХК, “Цагаан өвөлжөө” ХХК, “Сан транс” ХХК-иуд гүйцэтгэж байгаа бөгөөд ажлын гүйцэтгэл 65%-тай байна. Цаашид дээр дурдсан 8 аж ахуйн нэгж хамтарсан компани байгуулахаар төлөвлөж байна. Засгийн газрын 2020 оны 254 дүгээр тогтоолын дагуу хилийн Шивээхүрэн боомтод чингэлэгт тээврийн 4 гаалийн хяналтын нэмэлт гарцыг “Монголын Алт” (МАК) ХХК барьж, Хил хамгаалах ерөнхий газарт хүлээлгэн өгсөн. Одоогоор хилийн Шивээхүрэн боомтод нэмж 2 гаалийн хяналтын нэмэлт гарц барих ажил хийгдэж байна. Мөн хил хүртэлх авто замыг өргөтгөх ажил хийгдэж байна.</p>	
--	--	--	--	--	--	--	--	---	--

				Газрын тос боловсруулах үйлдвэр барих төслийн гүйцэтгэлийн хувь	2020	-	2021	-	Технологийн бус барилга байгууламжийн ажил /EPC-1/-ын ерөнхий гүйцэтгэгч Жэй Эм Си Прожектс лимитед компани 2020.01.15-ны өдөр үйлдвэрийн талбайн ажлыг эхлүүлсэн. EPC-1 багц ажлын зураг төслийн ажил 90%, барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэл 2021.12.07-ны өдрийн байдлаар 42,0%-тай байна. Мөн Бор хөөврийн говиос ус дамжуулах шугам хоолойн ажлууд болох өргөх станцын барилга-31,4%, 11 ширхэг худгийн барилга-31,3%, ус нөөцлөх савны барилга-65,1%, ЦДАШ-22,1%, ус дамжуулах хоолой-17,2%, үйлдвэрийн хашаан доторх авто зам-22,6%, зам талбайн ус зайлуулах хоолой-12,4%, зам талбайн ус хураах талбай-81,6%, замын доорх ус дамжуулах хоолой-82,4, технологийн шугам хоолойн сувагчлал-61,0%-ийн тус тус гүйцэтгэлтэй байна. Лицензгүй технологийн байгууламжийн ажил /EPC-2/-ын ерөнхий гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендерийг 2021.12.30-ны өдөр хүлээн авсан. Үйлдвэрийн цахилгаан станцын ажил /EPC-3/-ын ерөнхий гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендерийг 2021.05.20-нд зарласан бөгөөд цар тахлын нөхцөл байдал, ажлын цар хүрээ, тендерт оролцогч компаниудын хүсэлтийг харгалзан тендер хүлээн авах хугацааг 2022.01.28-ны өдөр хүртэл сунгаад байна. Лицензтэй технологийн байгууламжуудыг барих ажил /EPC-4/-ын тухайд лиценз эзэмшигчдээс ирүүлсэн тендерийн техникийн хэсгийг хянах, үнэлэх ажил хийгдэж байна.	70	
	369,317.30	3,350.00	Зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэр барих төслийн гүйцэтгэлийн хувь	2020	-	2021	-	Засгийн газрын 2021.05.05-ны өдрийн 129 дүгээр тогтоолоор Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын нутаг дэвсгэрт уул уурхай-металлурги-химийн үйлдвэрийн цогцолбор байгуулах зориулалтаар "Эрдэнэт үйлдвэр ТӨҮГ"-т үйлдвэрлэл, технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгосон. Уг тогтоолын 2 дахь хэсэгт зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэрийг "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ын хөрөнгөөр санхүүжүүлж, ашиглалтад оруулах арга хэмжээ авч ажиллахыг холбогдох албан тушаалтнуудад даалгасан. БНХАУ-ын China ENFI Engineering Co., Ltd (ENFI) болон China nonferrous metal industry's foreign engineering and construction Co., Ltd (NFC) консорциум нь "Зэсийн баяжмалыг тасралтгүй ажиллагаатай хос SKS технологиор боловсруулах металлурги-химийн үйлдвэр	50	Ковид-19 цар тахлын дэгдэлтээс шалтгаалан БНХАУ-д хөл хорио тогтоосноос гэрээт ажлын явц удааширч, гүйцэтгэгч компаниас гэрээний хугацааг сунгах мэдэгдэл ирүүлсэн.	

									байгуулах төсөл"-ийн ТЭЗҮ-ийг боловсруулж дууссан. Төслийн ТЭЗҮ-ийг УУХҮЯ-ны дэргэдэх ЭБМЗ-ийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, батлуулах бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна. "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ нь Зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэрийн ТЭЗҮ боловсруулах ажлын хүрээнд China ENFI Engineering компанитай 2021.05.10-ны өдөр зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэрийн /металлургийн/ хийнээс элементийн хүхэр үйлдвэрлэх үйлдвэрлэлийн туршилт гүйцэтгүүлэхээр гэрээ байгуулан ажиллаж байна. Туршилтын үр дүнд үндэслэн урьдчилсан байдлаар боловсруулагдсан ТЭЗҮ-д тодотгол хийнэ. China ENFI компани туршилтын үйлдвэр барьж байгуулах ажлын явцын талаар 2021.12.31-ний өдөр сүүлийн тайланг ирүүлсэн. Тайланд дурдсанаар зураг төслийн ажил 85%-ийн гүйцэтгэлтэй, тоног төхөөрөмжийн худалдан авалт 75%-тай байна.		
		38,475.0	38,475.0	Алтанширээт үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулах төслийн гүйцэтгэлийн хувь	2020	-	2021	-	"Болд төмөр Ерөө гол" ХХК өөрийн санхүүжилтээр Дорноговь аймгийн Алтанширээ сумын нутагт "Хар төмөрлөгийн цогцолбор үйлдвэр байгуулах төсөл"-ийг 2019-2025 онд хэрэгжүүлэхээр ажиллаж, төсөл хэрэгжүүлэх газар (140 га)-ыг бүрэн шийдвэрлэж, 12 км төмөр зам, 6.3 МВт-ын цахилгааны дэд станц, 110 кВ, 10 кВ-ын 9.4 км цахилгаан дамжуулах агаарын шугамууд барьж байгуулан төмрийн хүдрийн нойтон баяжуулах үйлдвэрийг 2021 онд ашиглалтад оруулсан. Бор хөөвөр, Долоодын говиос гүний ус дамжуулах 103 км урттай шугамын трассын зураглал хийлгэсэн ба ТЭЗҮ боловсруулах ажлын явц 70% гүйцэтгэлтэй байна. Мөн нүүрс угаах үйлдвэрийн бүтээн байгуулалтын ажлыг эхлүүлсэн ба газар шороо, суурийн ажил 90%-тай, 2022 онд ашиглалтад оруулна.	90	
Зорилт 4.2. үнэлгээний хувь										70	
Зорилт 4.6. Баялгийн сан байгуулж, санхүүгийн үр ашигтай төсөл хөтөлбөрүүдэд хөрөнгө оруулалт хийнэ:											
3.	Арга хэмжээ 4.6.1. хөрөнгийн удирдлагыг нэгдсэн бодлогоор хэрэгжүүлэх, санхүүгийн үр ашигтай төсөл, хөтөлбөрүүдийг санхүүжүүлэн	-	-	-	2020	-	2021	-	Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2021.04.13-ны өдрийн "Ажлын хэсэг байгуулах тухай" 89 дүгээр захирамжаар Үндэсний баялгийн сан байгуулах тухай хуулийн төсөл боловсруулах ажлын хэсэг байгуулсан. Ажлын хэсэг байгуулагдсанаас хойш Хууль тогтоомжийн тухай хуульд нийцүүлэн холбогдох судалгааг хийж гүйцэтгүүлсэн. Уг судалгааны үр дүнд Үндэсний баялгийн сангийн тухай хуулийн төсөл болон түүнийг дагалдан	70	



	дэмжих, хөрөнгийн хуримтлалыг бий болгох тогтолцоог бүрдүүлж, хөгжүүлсэн байна.							гарах Хөгжлийн сангийн тухай хуулийн төслийг боловсруулан бусад яамдаас санал авч хуулийн төсөлд саналыг тусгасан. Мөн Үндэсний баялгийн сангийн тухай хуулийн төслийг Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамнаас 2021.12.10-ны өдрийн 01/306 дугаар албан бичиг хүргүүлээд байна.				
Зорилт 4.6. үнэлгээний дүн									70			
Зорилго 6. Хүрээлэн байгаа орчны бохирдол, доройтлыг бууруулах, байгалийн баялгийг зүй зохистой ашиглах, нөхөн сэргээх, байгальд ээлтэй дэвшилтэт ногоон технологи нэвтрүүлж уур амьсгалын өөрчлөлтийг сааруулах, дасан зохицох бодлогыг хэрэгжүүлж хүн амын эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг хангана.												
Зорилт 6.2. Байгаль орчныг хамгаалах, нөөцийг зохистой ашиглах, шинжлэх ухааны үндэслэлтэй бодлого хэрэгжүүлж, доройтсон орчныг нөхөн сэргээж нөөцийн хомсдолыг бууруулах, ашиглалтын нөөц бий болгоно:												
4.	Арга хэмжээ 6.2.4. хүчтэй, нэн хүчтэй зэрэглэлээр доройтсон газрыг 22.9 хувиас нэмэгдүүлэхгүй тогтоон барьж, уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн 8000 га талбайд нөхөн сэргээлт хийнэ.					2020		2021		Сэлэнгэ аймгийн Ерөө сумын нутаг Ялбаг, Бугант тосгонд 2021.04.09-12-ны өдрүүдэд уул уурхайн болон бичил уурхай, хууль бус олборлолтын улмаас эвдэрч олон жил орхигдсон талбайд эвдэрсэн газрын тооллого хийх зорилгыг хэрэгжүүлэн ажилласан. Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 17 дугаар тогтоолын 3, 2019 оны 355 дугаар тогтоолын 1.4 дэх заалтын хэрэгжилтийг хангах зорилгоор хяналт шалгалтыг зохион байгуулахад "Ялбаг" гэх газарт экскаватор 20, ковш 7, ачааны машин 4, алт угаах төхөөрөмж 12, "Харганат" гэх газарт экскаватор 9, ковш 6, алт угаах төхөөрөмж 2, "Өлөнт" гэх газарт экскаватор 7, ковш 3, "Хорийн даваа" гэх газарт экскаватор 10, алт угаах төхөөрөмж 2 нийт 82 техник хэрэгслийг ууланд нуусан болон нутгийн иргэдийн гадна байрлуулсан байсныг бүртгэлжүүлж 5 хэсэг газарт нэгтгэн байрлуулж, 77 техник хэрэгслийн эзэмшигчийг тогтоож, тус аймаг дахь Цагдаагийн газрын дарга, сумын удирдлагад уулнаас татан буулгах, дахин хууль бусаар ашигт малтмал олборлуулахгүй байх ажил арга хэмжээг хэрэгжүүлэх чиглэл өгсөн. Ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч аж ахуй нэгжүүд 2021 онд 202 аж ахуйн нэгжийн 1,782 га талбай, 2917.9 сая.төгрөгийг дүйцүүлэн хамгаалах нөхөн сэргээлтэд зарцуулахаар төлөвлөн ажиллаж байна. Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48.1.2 дах заалтын дагуу уулын ажлын жилийн тайланг төрийн захиргааны байгууллагаас баталсан зааврын дагуу дараа оны 02 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор гаргадаг. Зарим ашигт малтмалын тусгай		70

									зөвшөөрөл эзэмшигчдийн төлөвлөгөөнд орон нутгийн Байгаль орчны газраас дүйцүүлэх нөхөн сэргээлт хийх талбайг зааж өгөөгүйн улмаас зөвхөн зардлын хэмжээ тавигдсан байгаа тул тус тоо ашиглалтын үйл ажиллагааны тайлангийн мэдээлэл өөрчлөгдөх магадлалтай юм.		
<b>Зорилт 6.2.үнэлгээний дүн</b>										70	
<b>Үнэлгээний дүн</b>										<b>70.0</b>	

уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам

**“МОНГОЛ УЛСЫГ 2021-2025 ОНД ХӨГЖҮҮЛЭХ ТАВАН ЖИЛИЙН  
ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛ”-ИЙН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ШАЛГУУР  
ҮЗҮҮЛЭЛТ, ХҮРЭХ ТҮВШИНД ХИЙСЭН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ  
ТАНИЛЦУУЛГА**

2022 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдөр

**НЭГ. ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ЗОРИЛГО**

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго нь Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшинд Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар тусгагдсан шалгуур үзүүлэлтийг хяналтад авч, гүйцэтгэлийн хүрсэн түвшинг зорилтот түвшинтэй нь харьцуулан үр дүнг үнэлэх, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах, зорилтот түвшинд хүрэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

**ХОЁР. ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ АРГА ЗҮЙ**

Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшинд Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар тусгагдсан шалгуур үзүүлэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхдээ Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль, Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”-ийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшин, Засгийн газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт болон Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ыг удирдлага болгов.

**ГУРАВ. ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮР ДҮН**

Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшинд Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар 3 шалгуур үзүүлэлт тусгагдсан ба тэдгээрийн гүйцэтгэлийн хүрсэн түвшинг зорилтот түвшинтэй нь харьцуулан хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүнг доорх хүснэгтэд харуулав.

<b>№</b>	<b>Шалгуур үзүүлэлт</b>	<b>Үнэлгээ (хувь)</b>
1.	Уул уурхайн салбарын дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	83.3
2.	Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	30.0
3.	Гол нэр, төрлийн шатахууны хэрэгцээг Евро 5 стандартад нийцүүлэн дотоодоос хангах хувь	57.1

“Гол нэр төрлийн шатахууны хэрэгцээг Евро-5 стандартад нийцүүлэн дотоодоос хангах хувь” шалгуур үзүүлэлтийн хувьд Евро-5 стандартын шатахууны импортын үнэ, ердийн шатахууны үнийн зөрүүгээс шалтгаалан зорилтот түвшинд хүрээгүй гэсэн бол уул уурхай болон боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын өсөлтөд Коронавируст халдвар (COVID-19) сөргөөр нөлөөлсөн.

## ДӨРӨВ. ДҮГНЭЛТ


1. Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар тусгагдсан шалгуур үзүүлэлтийн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийхдээ Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн хэрэгжилтийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшин”-д туссан суурь түвшинг, Засгийн газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан “Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшин”-д туссан 2021 оны хүрэх түвшинтэй харьцуулан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 6.2.1. дэх заалтын аргачлалын дагуу тооцсон болно.
2. “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн хэрэгжилтийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшин”-д “Гол нэр, төрлийн шатахууны хэрэгцээг Евро-5 стандартад нийцүүлэн дотоодоос хангах хувь” шалгуур үзүүлэлтийн суурь түвшин нь харгалзах он буюу 2015 оны импорт, хэрэглээний хэмжээ, нийт шатахуунд эзлэх хувь гэж тодорхой туссан байна. Харин “Уул уурхайн салбарын дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь” шалгуур үзүүлэлтийн суурь түвшин хэдэн он болох нь тодорхойгүй, “Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь” шалгуур үзүүлэлтийн суурь түвшин нь “Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшин”-д туссан 2021 оны хүрэх түвшингээс их үзүүлэлттэй байгаа нь хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийхэд учир дутагдалтай байлаа.

## ТАВ. САНАЛ, ЗӨВЛӨМЖ

1. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 6.7.1.а.-д урт хугацааны хөгжлийн бодлогын зорилго, зорилтыг хэрэгжүүлэх хүрээнд нөөцөд суурилан боловсруулсан, санхүүгийн эх үүсвэрийг нарийвчлан тусгасан үйл ажиллагаа, тоон болон чанарын шалгуур үзүүлэлтээр хэмжигдэх тухайн таван жилд хэрэгжүүлэх эрэмбэ дараалал бүхий арга хэмжээ байх гэж заасан. Үүний дагуу “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”-ийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулж батлуулах,
2. “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”-ийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтийн хүрсэн түвшинг тооцох аргачлал, хугацаа, мэдээллийн эх сурвалжийг тодорхой болгох,

3. “Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь” шалгуур үзүүлэлтийн суурь түвшинг хэрхэн тодорхойлсныг тогтоох, цаашид хэрхэн тайлагнах, хүрэх түвшинг ямар аргачлалаар тооцох зэрэг асуудлуудыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллаж шийдвэрлэх шаардлагатай байна.

Хянасан:  
ХШУДАГ-ын дарга



Ц.Одхүү

Үнэлгээ хийж дүгнэлт зөвлөмж гаргасан;  
ХШУДАГ-ын мэргэжилтэн *Н.Энхсайхан* Ж.Энхсайхан

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМНЫ  
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР

МОНГОЛ УЛСЫГ 2021-2025 ОНД ХӨГЖҮҮЛЭХ ТАВАН ЖИЛИЙН ҮНДСЭН ЧИГЛЭЛИЙН  
ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТИЙН 2021 ОНЫ ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЙЛАН

№	Шалгуур үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	Суурь түвшин		Зорилтот түвшин		Тайлант хугацаанд хүрсэн түвшин	Мэдээлэл цуглуулах арга зүй, эх үүсвэр	Зорилтот түвшинд хүрээгүй шалтгаан нөхцөлийн тайлбар	Үнэлгээ /хувь/
			он	түвшин	он	түвшин				
1.	Уул уурхайн салбарын дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	хувь	-	24.3	2021	25.5	25.3 Уул уурхайн салбар дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 18%, аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 68-70%, гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын 73%, нийт экспортын 94%, Улсын төсвийн 26%-ийг тус тус бүрдүүлж байна. Уул уурхайн салбарын орлого ээсийн баяжмал, нүүрс, алт, төмрийн хүдэр зэрэг голлох ашигт малтмалаас төвлөрч байна. Дээрх дөрвөн голлох нэр төрлийн ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн орлого, ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн 95%-ийг бүрдүүлж байна.	УИХ-ын 2020 оны 23 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт;  Засгийн газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралт;  Статистикийн мэдээллийн нэгдсэн сан		83.3
2.	Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувь	хувь	-	10.9	2021	9.7	2021 оны III улирлын байдлаар боловсруулах үйлдвэрийн ДНБ (оны үнээр)-д эзлэх хувь 6.8% байна. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 6.9%-иар өссөн үзүүлэлттэй байна. 2021 оны эхний 11 сарын гүйцэтгэлээр, 8,681.9 тн катодын зэс, 33,082.2 тн металл бэлдэц, 33,041.1 тн металл цувимал, 3,744.4 тн ган төмөр хийц тус тус үйлдвэрлэсэн	УИХ-ын 2020 оны 23 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт;  Засгийн газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралт;  Статистикийн мэдээллийн нэгдсэн сан	Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2021 оны эхний 7 сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 10.8 их наяд төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 2.6 (32.4%) их наяд төгрөгөөр өссөн дүнтэй байна. Үүнд уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэл 1.9 (34.5%) их наяд төгрөг, боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэл 649.6 (34.8%) тэрбум төгрөгөөр өссөн нь голлон нөлөөлсөн.	30.0

							байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад катодын зэс 114.1 тн буюу 1.3 хувь, металл бэлдэц 17,801.0 тн буюу 2.2 дахин, металл цувимал 16,387.9 тн буюу 98.4 хувиар тус тус өссөн байна. Харин ган төмөр хийц 1,116.9 тн буюу 23.0 хувиар, цахилгаан утас 20.25 тонн буюу 27 хувиар буурсан байна.			
3.	Гол нэр төрлийн шатахууны хэрэгцээг Евро-5 стандартад нийцүүлэн дотоодоос хангах хувь	хувь	-	8	2021	15	12 Манай улс газрын тосны бүтээгдэхүүний хэрэглээг 100 хувь импортоор хангаж байгаа бөгөөд 2021.12.10-ны өдрийн байдлаар нийт 1.6 сая тонн газрын тосны бүтээгдэхүүн, үүнээс 1.4 сая тонн шатахуун импортолсон байна. Үүнд: дизелийн түлш 902.9 мянган тонн, автобензин 516.3 мянган тонн байгаагаас K5 /Евро-5/ стандартын шаардлагад нийцсэн автобензин 37233 тонн, дизелийн түлш 120019 тонн, нийт 157252 тонн байгаа нь нийт импортолсон шатахууны 11 хувийг эзэлж байна.	УИХ-ын 2020 оны 23 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт; Засгийн газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралт; УУХҮСайдын 2018 оны А/08 дугаар тушаалаар батлагдсан Газрын тосны бүтээгдэхүүний тусгай зөвшөөрөлтэй холбоотой нарийвчилсан журам	ОХУ-ын "Роснефть" компаниас манай улсад нийлүүлж буй Евро-5 стандартын шатахууны импортын үнэ ердийн шатахууны үнээс тонн тутамдаа төрлөөс хамааран 25-60 ам.доллараар өндөр байдгаас шалтгаалан Евро-5 стандартын шатахууны жижиглэн борлуулалтын үнэ литр тутамдаа 60-100 төгрөгөөр өндөр байна. Энэхүү үнийн зөрүүтэй холбоотойгоор Евро-5 стандартын шатахууны импорт, хэрэглээ дорвитой нэмэгдэхгүй байгаа болно. Иймд үнийн зөрүүг арилгах зорилгоор автобензин, дизель түлшний Онцгой албан татварыг экологийн ангилал буюу чанар, стандарттай уялдуулан ялгавартай тогтоох, өөрөөр хэлбэл хүрээлэн буй орчинд сөрөг нөлөө багатай экологийн өндөр ангиллын Евро-5 стандартын шатахуунд ногдох онцгой албан татварыг экологийн бага ангиллын стандартын шатахуунаас тодорхой хувиар бага тогтоох эрх зүй, татварын орчин бүрдүүлэх шаардлага тулгарч ирсэн. Энэ хүрээнд Онцгой албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах санал, хуулийн төслийг боловсруулан 2021.02.04-ний өдрийн 01/291 дүгээр албан бичгээр Сангийн яаманд хүргүүлсэн. 2021 онд ОББҮХ-той хамтран хэрэгжүүлэх арга	57.1

									<p>хэмжээний төлөвлөгөөнд Онцгой албан татварын тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах замаар автобензин, дизель түлшний Онцгой албан татварыг экологийн ангилал буюу чанар, стандарттай уялдуулан ялгавартай тогтоох, чанар стандартын шаардлага хангахгүй шатахуун гарган авах зориулалтаар импортолж буй зарим төрлийн газрын тосны бүтээгдэхүүнд Онцгой албан татвар ногдуулах эрх зүйн орчин бүрдүүлэх, Агаарын тухай хуульд нэмэлт оруулах замаар агаарын чанар сайжруулах бүсэд Евро-5 стандартын шаардлагад нийцээгүй шатахууныг жижиглэнгээр худалдан, борлуулахыг хориглох эрх зүйн орчин бүрдүүлэх асуудлыг тусгуулахаар 2021.01.12-ны өдрийн 02/67 дугаар бичгээр ОББҮХ-нд хүргүүлсэн. Дээрх асуудал ОББҮХ-ны 2021 оны төлөвлөгөөнд тусгагдан батлагдсан ба тус чиглэлээр ОББҮХ-ны ажлын албатай хамтран ажиллаж байна. ОББҮХ-ноос агаарын бохирдлыг бууруулах арга хэмжээний талаар Засгийн газрын 2021.12.08-ны өдрийн хуралдаанд танилцуулсан ба тус хуралдааны 63 дугаар тэмдэглэлээр Автобензин, дизель түлшний онцгой албан татварыг экологийн ангилал буюу чанар, стандарттай уялдуулан тогтоох, Евро-5 стандартаас доош чанартай шатахууныг жижиглэнгээр худалдан борлуулахыг хориглох эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх талаар судалж, Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулахыг холбогдох сайд нар болон Нийслэлийн Засаг даргад даалгасан.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ



**МОНГОЛ УЛСЫН 2021-2025 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ХӨТӨЛБӨРИЙН  
ХЭРЭГЖИЛТЭД ХИЙСЭН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН**  
/2021 оны жилийн эцсийн байдлаар/

2022 оны 01 дүгээр сарын 14-ний өдөр

**НЭГ. ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ЗОРИЛГО**

Хяналт шинжилгээ, үнэлгээний зорилго нь Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл батлах тухай Монгол Улсын Их Хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоолын 2 дугаар хавсралтад заасан шалгуур үзүүлэлтэнд Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар тусгагдсан төслүүдийг хяналтанд авч, гүйцэтгэлийн зорилтот түвшинг хүрсэн түвшинтэй нь харьцуулан үр дүнг үнэлэх, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах, шийдвэр гаргах түвшний удирдлагуудыг үнэн зөв мэдээллээр хангах, төлөвлөсөн зорилт, арга хэмжээг бүрэн биелүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

**ХОЁР. ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ АРГА ЗҮЙ**

“Монгол Улсын 2021-2025 оны хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилтийн явцад хяналт-шинжилгээ, үр дүнгийн үнэлгээ хийхдээ Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль, Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор баталсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ыг удирдлага болгон хөтөлбөрийн шалгуур үзүүлэлтэнд сайдын эрхлэх асуудлаар тусгагдсан төслийн хэрэгжилт, санжүүжилтийн гүйцэтгэлд хяналт шинжилгээ, үнэлгээ хийж, дүгнэлт санал зөвлөмж боловсруулав.

**ГУРАВ. ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ҮР ДҮН**

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд хэрэгжүүлэх 11 төсөл байгаагаас уул уурхайн 6, хүнд үйлдвэрийн 3, газрын тосны 2 төсөл байна. Хөтөлбөрт тусгагдсан 11 төслийн 2021 оны жилийн эцсийн ажлын гүйцэтгэл **83.3 хувь**, санжүүжилтийн гүйцэтгэл **50.0 хувийн** биелэлттэй дүгнэгдэв.

**МОНГОЛ УЛСЫН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН НЭГТГЭЛ**  
(2021 оны жилийн эцсийн байдлаар )

Хүснэгт 1

№	Төслийн нэр	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	Үнэлгээ	Санжүүжилтийн гүйцэтгэлийн хувь	Үнэлгээ
1	Газрын тос боловсруулах үйлдвэр байгуулах	42.0%	90	8.5%	30
2	Эрдэнэт үйлдвэрт үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулах ажлын хүрээнд исэлдсэн хүдрээс катодын зэс үйлдвэрлэх төсөл.	5.0%	50	4.0%	30
3	Эрдэнэтийн баяжуулах үйлдвэрт өргөтгөл, шинэчлэл, ил уурхайд мөчлөгт урсгалт тээврийн технологи, эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэрийг байгуулах төсөл	69.4%	90	87.4%	100
4	Цагаансуваргын зэс, молибдений ордыг ашиглалтад оруулах төсөл	5.0%	70	0.7%	30

5	Эрдэнэт үйлдвэрт үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулах ажлын хүрээнд зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэр байгуулах төсөл	80.0%	90	8.3%	30
6	Тавантолгойн нүүрсний бүлэг ордод технологийн шинэчлэл хийж, олборлолтыг төслийн хүчин чадалд хүргэх, нүүрс баяжуулах үйлдвэрийг ашиглалтад оруулах төсөл	10.0%	70	41.0%	50
7	Салхитын мөнгөний ордыг төслийн хүчин чадалд хүргэж ашиглах төсөл	100%	100	100%	100
8	Асгатын мөнгөний ордыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахад шаардлагатай туршилт, судалгаа хийх, хөрөнгө оруулалтыг шийдвэрлэх	5.0%	90	34.0%	50
9	Зүүн цагаан дэлийн жоншны далд уурхайг ашиглалтад оруулах төсөл	100%	100	22.5%	30
<b>Үнэлгээний дүн</b>			<b>83.3</b>		<b>50.0</b>
	Рашаант дахь улсын нөөцийн агуулах төсөл	0.0%	-/-	0.0%	-/-
	Багануур үйлдвэрлэл, технологийн паркийн дэд бүтцийг өргөтгөх төсөл	0.0%	-/-	0.0%	-/-

“Монгол Улсын 2021-2025 оны хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр”-ийн тодорхой ажил хийгдсэн боловч зорилтот түвшиндээ хүрээгүй, зохион байгуулалт, хариуцлагыг сайжруулж, үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх шаардлагатай, боловсруулалтын шатанд байгаа дараахь төсөл байна. Үүнд:

Эрдэнэт үйлдвэрт үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулах ажлын хүрээнд исэлдсэн хүдрээс катодын зэс үйлдвэрлэх төсөл. Засгийн газрын 2021.05.05-ны өдрийн 129 дүгээр тогтоолоор Орхон аймгийн Баян-Өндөр сумын нутаг дэвсгэрт уул уурхай-металлурги-химийн үйлдвэрийн цогцолбор байгуулах зориулалтаар Эрдэнэт үйлдвэр ТӨҮГ-т үйлдвэрлэл, технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгосон. Уг тогтоолын 2 дахь хэсэгт зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэрийг “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын хөрөнгөөр санхүүжүүлж, ашиглалтад оруулах арга хэмжээ авч ажиллахыг холбогдох албан тушаалтнуудад даалгасан. БНХАУ-ын China ENFI Engineering Co., Ltd (ENFI) болон China nonferrous metal industry's foreign engineering and construction Co., Ltd (NFC) консорциум нь “Зэсийн баяжмалыг тасралтгүй ажиллагаатай хос SKS технологиор боловсруулах металлурги-химийн үйлдвэр байгуулах төсөл”-ийн ТЭЗҮ-ийг боловсруулж дууссан. Төслийн ТЭЗҮ-ийг УУХҮЯ-ны дэргэдэх ЭБМЗ-ийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, батлуулах бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна. Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ нь Зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэрийн ТЭЗҮ боловсруулах ажлын хүрээнд China ENFI Engineering компанитай 2021 оны 5-р сарын 10-ны өдөр зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэрийн /металлургийн/ хийнээс элементийн хүхэр үйлдвэрлэх үйлдвэрлэлийн туршилт гүйцэтгүүлэхээр гэрээ байгуулан ажиллаж байна. Туршилтын үр дүнд үндэслэн урьдчилсан байдлаар боловсруулагдсан ТЭЗҮ-д тодотгол хийнэ. China ENFI компани туршилтын үйлдвэр барьж байгуулах ажлын явцын талаар 2021 оны 12-р сарын 31-ний өдөр сүүлийн тайланг ирүүлсэн. Тайланд дурдсанаар зураг төслийн ажил 85%-ийн гүйцэтгэлтэй, тоног төхөөрөмжийн худалдан авалт 75%-тай байна. Хятад улсад цар тахлын дэгдэлтээс болж хөл хорио тогтоож, гэрээт ажлын явцыг удаашруулж, гэрээний хугацааг сунгах шаардлагатай болсныг гүйцэтгэгч компани урьдчилан мэдэгдээд байна. 2022 оны 3-р сард гэрээний хугацаа дуусна.

Рашаант дахь улсын нөөцийн агуулах төсөл. Монгол Улсын Засгийн газрын 2021 оны 4 дүгээр сарын 28-ны өдрийн хуралдааны 27 дугаар тэмдэглэлийн 1.2 дахь хэсэгт концессын гэрээ байгуулсанаас хойш 4-өөс дээш жилийн хугацаа өнгөрсөн, хэрэгжээгүй Рашаант улсын нөөцийн агуулах төслийн концесс эзэмшигчид гэрээ хүчин төгөлдөр болох урьдчилсан нөхцөлийг хангаж, төслийн ажлыг 2021 онд багтаан эхлүүлэх хугацаа өгч заасан хугацаанд төслийн ажлыг эхлүүлээгүй тохиолдолд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу гэрээг цуцлах арга хэмжээ авахыг Монгол Улсын Шадар сайд, Засгийн газрын холбогдох гишүүд, Төрийн худалдан авах ажиллагааны газарт даалгасан. Төслийн концессын гэрээ дуусгавар болоогүй, төсөл хариуцагч тодорхой болоогүй, санхүүжилт шийдэгдээгүй байна. Иймээс уг төслийг цаашид хэрэгжүүлэх эсэх асуудлыг тодорхой болгох шаардлагатай тул үнэлгээ өгөөгүй болно.

Багануур үйлдвэрлэл, технологийн паркийн дэд бүтцийг өргөтгөх төсөл. Нийслэлийн Багануур үйлдвэрлэл, технологийн парк ОНӨААТҮГ нь үйлдвэрлэл, технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг 2016 онд Аж үйлдвэрийн яам /хуучнаар/-нд хүсэлт гарган авсан бөгөөд тусгай зөвшөөрлийн хугацаа 2021 онд дуусгавар болсон. Тус парк нь хүнд үйлдвэрийн бүсийн төлөвлөлтийг хийсэн хэдий ч одоогоор хүнд үйлдвэрийг хөгжүүлэх чиглэлээр бүтээн байгуулалт хийгдээгүй байна.

Нийслэлийн Багануур үйлдвэрлэл, технологийн парк ОНӨААТҮГ нь үйлдвэрлэл, технологийн паркийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.3-т заасны дагуу паркийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг сунгуулах хүсэлтийг ХХААХҮЯ-нд хүргүүлсэн байгаа тухай 2021 оны 04 дүгээр сарын 30-ны өдрийн 61 дугаартай албан бичгийг УУХҮЯ-нд ирүүлсэн. Цаашид уг төслийг ямар байгууллага толгойлон хэрэгжүүлэх талаар холбогдох газрын шийдвэр гаргуулах нь зүйтэй тул үнэлгээ өгөөгүй болно.

## **ДӨРӨВ. ДҮГНЭЛТ**

1. “Монгол Улсын 2021-2025 оны хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр”-т тусгагдан Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд уул уурхай, хүнд үйлдвэр, газрын тосны салбарт хэрэгжиж буй 11 төслийн ажлын хэрэгжилт **83.3** хувь, санхүүжилтийн гүйцэтгэл **50.0** хувиар дүгнэгдэв.
2. “Монгол Улсын 2021-2025 оны хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр”-ийн биелэлтийг Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар тусгагдсан зорилт арга хэмжээний 2021 оны хэрэгжилттэй уялдуулан тайлагнаж, түүнд ХШҮ хийсэн болно.
3. Төсөл, арга хэмжээний биелэлтийг төлөвлөсөн хөрөнгө оруулалтын гүйцэтгэл, эх үүсвэр тус бүрээр тайлагнаж, танилцуулга, холбогдох эх сурвалж, нотлох баримтуудыг хавсаргахгүй байна.

## **ТАВ. САНАЛ, ЗӨВЛӨМЖ.**

1. Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт түүний удирдлагын тухай хууль, Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор баталсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын дагуу зорилтот түвшин, баримт нотолгоо, зарцуулсан хөрөнгөний гүйцэтгэлд үндэслэн хүрсэн үр дүн, ажлын чанар, үр өгөөжийг дээшлүүлэхэд анхаарч, геологи, уул уурхай, газрын тос,

хүнд үйлдвэрийн салбарын хэтийн болон дунд хугацааны бодлогын баримт бичгүүдтэй уялдуулан, тооцоо судалгаа, дүн шинжилгээний үндсэн дээр биелэлтийг тайлагнах

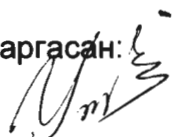
2. Хилийн хорио цээр болон санхүүжилтийн шат дамжлагын улмаас графикт хугацаандаа хэрэгжихгүй байгаа төслүүдийн асуудлыг холбогдох дээд шатны байгууллага болон төсөл хэрэгжүүлэгчид нь хандаж, тодорхой арга хэмжээ авч ажиллах
3. Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт болон захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын 11.5-д “Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний явцын болон эцсийн дүгнэлт, зөвлөмжид үндэслэн тухайн бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах болон шаардлагатай бусад арга хэмжээ авах үйл ажиллагааг холбогдох байгууллага, албан тушаалтан хариуцан зохион байгуулна” гэж заасныг баримтлан Багануур үйлдвэрлэл, технологийн паркийн дэд бүтцийг өргөтгөх төслийн харьяалалыг тодорхой болгох.
4. Рашаант дахь улсын нөөцийн агуулах төслийн концессын гэрээ дуусгавар болоогүй, төсөл хариуцагч тодорхой болоогүй, санхүүжилт шийдэгдээгүй байна. Иймд уг төслийг цаашид хэрэгжүүлэх эсэх асуудлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран шийдвэрлэх.

“Монгол Улсын 2021-2025 оны хөрөнгө оруулалтын хөтөлбөр”-ийн хэрэгжилтийн тайлан (2021 оны жилийн эцсийн байдлаар)-г хавсаргав.  
... хуудастай.

Хянасан:  
ХШУДАГ-ын дарга

 Ц.Одхүү

Үнэлгээ хийж дүгнэлт зөвлөмж гаргасан:  
ХШУДАГ-ын ахлах шинжээч

 Х.Цэнд-Аюуш

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМНЫ  
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР



















## Орлог хөрөнгө оруулалтын өмнөдөгийн төслийн төлөвлөгөөний гүйцэтгэл

Төслийн нэр: Зүүн цагаан далайн хоншны дэлд уурхайн ажиллагааг зохицуулах төсөл  
Хэрэгжих хугацаа: 2021-2023 он

Ажлын явц							Самуурахтай гүйцэтгэл									
Төслийн зорилго, зорилт	Шалгуур үзүүлэлт	Төслийн өмнө явц					Төрийн өмчлөлтийн хувь (%)	Нийт төсвийн зардал	Эрүүлжүүлэх зардал	Самуурахтай гүйцэтгэл					Нийт гүйцэтгэл хувь (%)	
		Буйрыг гүйцэтгэх (70%-ийн хэмжээгээр)	2021 оны төлөвлөгөөний МНД (20)	2021 оны гүйцэтгэл						2021 оны санхүүжилтийн хэмжээ (млн.төг)	Сүүлийн үеийн санхүүжилтийн хэмжээ (20-төлөвлөгөө)	2021 оны гүйцэтгэлийн дүн	2021 оны санхүүжилтийн гүйцэтгэл			
				2021 оны төлөвлөгөөний	2021 оны БИХ-ийн	2021 оны Санхүүжилтийн							2021 оны төлөвлөгөөний	2021 оны гүйцэтгэл		2021 оны гүйцэтгэл хувь (%)
Зүүн цагаан далайн хоншны далайн уурхайн ажиллагааг зохицуулах төсөл	Төслийн өмнө явц 100 хувь. Тасал бүрэн хэрэгжих дуусна				Далайн уурхайн ажиллагааг зохицуулах төсөл: БОННУ, Уулын өмчийн төлөвлөгөөний Бэйгал орны төлөвлөгөөний төлөвлөгөөний эрхт барилт бичгүүдийг боловсруулсан байгууллага. Цэцэглэсэн дамжуулагч 8000 кВт-ын 3.5 км тур шугангаг зургаан багцтай. Уурхайн ажлын явц 80% хийгдсэн ба 2021 оны эцэст ажлын явцны ажлын явц 100% - 130 м-т урван уурхайн ажиллагааг байр зориулж ажиллагааг зохицуулах. 2021 оны төлөвлөгөөний өмнө гүйцэтгэл 100%		100	Зүүн цагаан далайн уурхайн ажиллагааг зохицуулах төсөл	39,500.00			39,500.00	8,900	22.53	22.53	
							Нийт дүн				39,500.00	8,900.00	22.53	22.53		
2021 оны төслийн өмнө явцны үзүүлэлт	100%	Ажлын явц тийш бар	2021 оны төлөвлөгөөний өмнө явцны гүйцэтгэл 100 хувьтай. Зүүн цагаан далайн хоншны далайн уурхайн ажиллагааг зохицуулах төслийн гүйцэтгэл 70 хувьд зурсан				2021 оны самуурахтай гүйцэтгэлийн үзүүлэлт	30%	Самуурахтай гүйцэтгэл тийш бар	39,500.00 сая төгрөгөөр 2022 онд самууруулах төлөвлөгөөнөөс 2021 онд 8,900.00 сая төгрөг зардсан						
		Төслийн зорилго, зорилгыг биелүүлэхэд үндэр буй саад баршгүй, эрсдэл	Хүндэрл үүсэхгүй байна						Төслийн самуурахтай гүйцэтгэлийн үзүүлэлт	Хүндэрл үүсэхгүй байна. Төслийн 70%-ийг самууруулах гадаад дотоодын зээлийн амьдралаар.						
ТӨС-ийн өмчлөлийн үзүүлэлт		<input type="checkbox"/> Эхний үеийн үзүүлэлт <input type="checkbox"/> Түвшнээр үзүүлэлт <input type="checkbox"/> Эцсийн үеийн үзүүлэлт														

## \*Ангвал:

1. Энэ хэсгийн үнэлгээг төслийн өмнө явцны ажлын явцны төлөвлөгөө, үнэлгээ хариуцсан албан хаагч Засгийн газрын холбогдох журамд зөвшөөрж хяналт-шаарцуулгаа, үнэлгээний өргө зүйд үндэслэн хийж гүйцэтгэнэ.

2. Төслийн өмнө явцны ажлын явц, самуурахтай гүйцэтгэлийн хувиас гадна тухайн төслийг хэрэгжүүлэхэд учир буй саад, баршгүй, эрсдэл хүчин зүйлс зэргийг харгалзан нэгдсэн дүгнэлтийг гаргана. Төслийн төсөвт өртөг, хэрэгжих хугацаанд өөрчлөлт орсон тохиолдолд тухайн төслийг эргэлзээтэй буюу дахин үнэлэх ангилалд оруулж, холбогдох өргө хэмжээг авна. Давин үнэлэх аргачлал нь Сангийн сайдын 2018 оны 285 дугаар тушаалаар батлагдсан "Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх буй төслийг дахин үнэлэх аргачлал"-тай уялдаж.





## Санхүүжилтийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэх шаардлагатай төсөл, арга хэмжээний жагсаалт

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Байршил	Санхүүжилтийн хугацаа /оноор/	Төсөвт өртөг/сая төг/		Гүйцэтгэл /хэрэгжээгүй бол шалтгаан, нөхцөл, тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
				Батлагдсан	шийдвэрлэгдсэн		
<b>ДӨРӨВ. ЭДИЙН ЗАСАГ</b>							
Уул уурхай, хүнд үйлдвэр							
1	Багануур ХК-ний нүүрсний уурхайн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх төсөл	Улаанбаатар	2020-2021	67,778.4	29,780.0	2021 онд 33.6 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт хийж хүчин чадлыг 5.7 сая тонн-д хүргэхээр Засгийн газрын мөрийн хөтөлбөрт тусгагдсан боловч Багануурын Цахилгаан станцын ашиглалтад орох хугацаа болоод ковидын нөхцөл байдалтай холбоотойгоор хөрөнгө оруулалт хойшлогдоод байна.	44
2	Шивээ Овоо ХК-ийн их уурхайн технологийн шинэчлэл төсөл	Говьсүмбэр	2020-2025	46,279.6	14,900.0	Ирэх жилүүдэд нүүрс борлуулалтын зах зээл нэмэгдэх үед хөрөнгө оруулалт техникийн шинэчлэлд зориулж 5.0 тэрбум орчим төгрөгийн санхүүжилт зайлшгүй шаардагдана. Засгийн газрын 2 дугаар сарын 17-ний өдрийн 43-р тогтоолын дагуу 9 чиглэлээр авч хэрэгжүүлсэн ажлын төлөвлөгөөний биелэлт 1.5 тэрбум төгрөгийн хэмнэлт гарахаар байна. 2021 оны 3 дугаар сарын 24-ний өдөр Эрчим хүчний яамны Шинжлэх ухаан технологийн зөвлөлөөр Шивээ Овоогийн нүүрсний уурхайг түшиглэн барих 200 мВт-ын ДЦС-ын урьдчилсан ТЭЗҮ-г батлуулсан.	32
3	Газрын тос дамжуулах хоолой барих төсөл	Дорноговь	2020-2024	1,000,000.0 /төсөв батлагдаагүй/	Тендерт шалгарсан гүйцэтгэгч EPC+F буюу санхүүжүүлж барих нөхцөлтэй	2021.10.23-ны өдөр шалгаруулалтыг хийсэн, шалгарсан гүйцэтгэгчтэй байгуулах гэрээний төслийг боловсруулж байна. Тендерт шалгарсан Norinco International Cooperation компани төлбөрийг Эрдэнэс таван толгой ХК-аас нүүрс авах замаар шийдвэрлэхээр тохиролцсон тул санхүүжилтийн асуудал бүрэн шийдвэрлэгдсэн болно.	100



4	Үндэсний алт цэвэршүүлэх үйлдвэрийн төсөл	Улаанбаатар	2021-2024	233,028.9	0	<p>Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн зүгээс өөрийн эзэмшлийн хайгуулын тусгай зөвшөөрлийг барьцаалан зээл олгох боломжийн талаар арилжааны банкуудад хандсан бөгөөд арилжааны банкуудаас хайгуулын тусгай зөвшөөрөл барьцаалан зээл олгох боломжгүй тухай хариу ирүүлсэн байна. Засгийн газрын 2021.03.03-ны өдрийн хуралдааны тэмдэглэлээр Үнэт металл цэвэршүүлэх үйлдвэрийн ТЭЗҮ-ийг эргэн харж, дүгнэлт гаргахыг УУХҮС-д даалгасаны дагуу Эрдэнэс алт ресурс ХХК-ийн захиалгаар БНКаЗУ-ын Даниель-М компанийн (Сымбат Инженеринг) боловсруулсан Алт, мөнгө (үнэт металл) цэвэршүүлэх үйлдвэрийн техник, эдийн засгийн үндэслэлийг "Эрдэнэс Монгол" ХХК-ийн гүйцэтгэх захирлын 2021 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдрийн А/100 дугаар тушаалаар байгуулагдсан Ажлын хэсэг хянан үзээд "ТЭЗҮ нь Монгол Улсад мөрдөгдөж байгаа эрх зүйн үндэслэлийг тооцоогүй, ТЭЗҮ-ийн 9-р бүлэг дэх эдийн засгийн тооцоолол бүхэлдээ буруу хийгдэж алдаатай болсон тул ТЭЗҮ-г үргэлжлүүлэх нь ашиггүй. Иймд ТЭЗҮ-ийн дахин шинээр хийх" гэж дүгнэсэн байна.</p>	0
Дүн				1,347,086.9	44,680.0		
НИЙТ ДҮН				1,347,086.90	44,680.00		